

MOTERŲ DIRVA

MĖNESINIS ŽURNALAS, LEIDŽIA A. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGA.

TOMAS VII.

Liepos-July, 1924 m.

No. 6. (94)

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under act of March 3, 1879.

"Moterų Dirva" (Women's Field).
Published monthly by A. L. R. K.
Moterų Sąjunga (Lith. R. C. Wo-
men's Alliance of America).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
Six Months	\$1.50
Single copy	.20
In foreign countries yearly	\$3.00
Six Months	\$1.75
Single copy	.25

"MOTERŲ DIRVA"

4456 So. Talman Ave.,

Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Moterų mėnesinis žurnalas
Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga
KAINA:

Suv. Valstijose metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.50
Vienas egz.	.20
Užrubežyje metams	\$3.00
Pusmečiui	\$1.75
Vienas egz.	.25

"MOTERŲ DIRVA"

4456 So. Talman Ave.,

Chicago, Ill.

SEIMUI ARTINANTIES.

Beliko tik mėnuo ligi 10-tojo Jubilėjinio Seimo, kuris įvyks Rug-
pučio 18—19—20 dd., Chicago, Ill.

Laikas trumpas. Reikia tad vi-
soms kuopoms ir apskričiams nuo-
dugniai apsvarstyti organizacijos
reikalus ir paieškoti būdų, kokiais
sėkmingiau galima būtų pritraukti
katalikių moterų ir mergaičių prie
Moterų Sąjungos.

Beto, reikia gaminti naujų įne-
šimų pačios organizacijos naudai.

Šį metą mūsų organizacija šven-
čia savo 10 metų sukaktuves. Delto,
kiekviena kuopa privalo stengtis at-
siųsti Seiman savo atstovę Nes šis
Seimas bus vienas iš svarbiausių.

Kuomet suvažiuavimuose, taipgi

ir Seimuose dalyvauja daug atstovų
-ių, susidaro daugiau mūnčių ir ge-
riau galima dalykai svarstyti.

Kuopos ir Apskričiai, rinkdami
atstoves rinkite tokias, kurioms ru-
pi organizacijos gerovė. Atstovės va-
žiuodamos į Seimą lai turį minty
tą, kad važiuoja ne vakacijų leisti,
bet svarstyti organizacijos reikalus
ir statyti stipresnį pamatą, kurio nie-
kas negalėtų pajudinti. Važiuoda-
ma į Seimą kiekviena atstovė pri-
valo užmiršti asmeniškumus, kurie
daug nesmagumų padaro, bet va-
žiuoti su seseriška meile ir vienybe.
Taigi važiuosim svarstyti mūsų or-
ganizacijos reikalų ir kelti jos vardą
lietuvių išeivijoje.

M. Jokubaitė, M.S.C. Pirm.

Mūsų Organizacijos Centro Valdyba.

Tenka pastebėti, kad pastaraisiais metais mūsų organizacija padarė žymią pažangą pirmyn, kaip narių skaičiumi, taip ir finansiniu žvilgsniu. Tai įvyko, žinoma, pasidarbavus visoms Sąjungos narėms. Vienok, reikia pripažinti, kad daug darbo ir agitacijos už Moterų Sąjungą įdėjo dabartinė Centro Valdyba, kuri dėjo ir deda daug pastangų, kad mūsų organizacija nuolat augtų ir stiprėtų.

Buti Centro Valdybos nare nėra lengvas darbas. Tai darbas, kuris reikalauja daug atsakomybės, pasišventimo ir energijos.

Centro Valdyba yra tai didelis ratas, kuris suka visus mažesnius mašinos ratelius, tai yra kuopas.

Pradėjus kuopoms rengtis prie Jubilėjinio Seimo, daugely girdėti kalbos apie užgyrimą tos pačios Centro Valdybos. Pasirodo, kad sąjungietės aiškiai mato Centro Valdybos naudingą Sąjungai darbavimąsi.

Kalbėti apie užgyrimą tos pačios Centro Valdybos, žinoma, galima, bet klausimas, ar ta Valdyba norės mūsų organizacijai ir vėl tarnauti? Mes tankiai darom užmėtinėjimus, kad Centro Valdyba neužtektinai pasišventimo rodo, kad kartais klaidų padaro. Priežodis sako, kas nieko neveikia, to niekas nepeikia. Kalbant apie pasišventimą labai mūsų organizacijos, pirmiausia pažiūrėkim į mūsų Centro Pirmininkės p-lės Marijonos Jokubaitės darbus.

Kiekviena sąjungietė džiaugiasi, kad dabar organizacijos dalykai eina gera tvarka. Reikia prisiminti, kad Moterų Sąjungos vairs randasi rąkose jaunos, darbščios, pilnos pasi-

šventimo mergaitės, kuri deda visas savo pastangas, kad vedus ją tiesia linija, kokią rodo organizacijos įstatai. Rašančiai tuos žodžius geriausia tenka matyti p-lės M. Jokubaitės gyvenimo aplinkybės ir neužginčijama yra tiesa, kad jos prisirišimas ir meilė prie Moterų Sąjungos yra didelis. Nes po sunkios dienos darbo, parsiskubinus namo, vietoje poilsio, pasilinksminimo, kaip kitos mergaitės daro, ji tai rašo straipsnius į "Moterų Dirvą" ir į kitus laikraščius, ragindama visas sąjungietes prie darbo, tai daro planus, galvoja, kokių būdu vienatinę mūsų moterų organizaciją pastatyti ant aukšto laipsnio. Skaitydamos jos straipsnius atsiminkim sau, kad jie rašyti yra vakarais, trumpomis poilsio valandomis. Beto, kiek gražių prakalbų ji yra pasakius, kiek narių prirašius prie Sąjungos. Sudėjus jos darbus į vieną kruvą, pasidarytų kalnas. Tai gi, atsižvelgus į p-lės M. Jokubaitės darbus, mūsų organizacija turi didžiulis turėdama savo tarpe jauną mergaitę, didelę idealistę, pilną darbštumo.

Kadangi daugely vietų teko girdėti kalbant, kad p-lė M. Jokubaitė pasiliktų ir ant toliaus Centro Pirmininkė, matant jos darbus, negalima tylėti nepasakius, jog už jos darbus būtų reikalias jai suteikti nors mažą atlyginimą. Alga, kurią ji dabar gauna, yra labai maža. Todel, mano nuomone, norint, kad p-lė M. Jokubaitė pasiliktų ir ant toliaus mūsų organizacijos vairuotoja, reikia pakelti jai algą. Tokiu būdu mes parodysim, kad atjaučiam ir apkainuojam jos darbus.

Negaliu praleisti nepamirėjus ir mūsų Centro Raštininkės ponios M. Vaičiūnienės, kuri taip-gi daug darbuojas Moterų Sąjungos labui, kurios darbai neša didelę naudą organizacijai.

Iždininkė p-lė M. Brenzaitė yra

gabi biznėrka ir gambiai moka taupyti Sąjungos kapitalą.

Taigi nieko negalima sakyti prieš dabartinę Centro Valdybą, nes jos darbai aiškiai rodo daug energijos ir pasišventimo Sąjungos labui. Sąjungietė.

NE DU, BET VIENAS.

Žmoniją galima padalinti į du skyrius: svajotojus ir veikėjus. Ir išrodo, kad didesnė žmonijos dalis priklauso prie pirmojo skyriaus — prie svajotojų. Nedaug, manau, teprasiakysiu, jei moteris bei merginas taip pat padalinsiu — vienas prie svajotojų, kitas prie veikėjų. Kurių daugiau, į šį klausimą kiekviena narė teatsako.

—Butų gražu, kad mūsų organizacijos butų įvairėsnis, — nekartą tariame pavartę „Moterų Dirvą“. Reikės ir man šį bei tą parašyti, arba nors pakalbinti moksleivę B., kad rašytų į mūsų organizaciją.

Taip mes tankiai kalbame pačios sau, bet niekad to nepadarome. Arba vėl: — Mūsų kuopa galėtų turėti daugiau narių, reikės pakalbinti savo pažįstamas kaiminkas, gal jos dar nežino, kas ta Moterų Sąjunga. Reikės paaiškinti, kad tai yra draugija kiekvienos moterės gerovei.

Gražios mintys! Ir kaip butų gražu, jei jos išsipildytų! Bet kas-žin kodėl tos mūsų gražios mintys tankiai ir pasilieka mintimis.

Mes jų neįkunjame ir jei ne, tai esame ne veikėjos, bet svajotojos.

Svajonės mus prie tikslo neprives. Atminkime, jau šimtmečiai praėjo, kaip socialistai svajoja apie že-

miškąjį „rojų“, tačiau dar niekas to jų „rojaus“ linksmybių nėra ragavęs. (Rusijos žmonės jau paragavo ir dabar kratosi to „rojaus“. Red.) Kaip tankiai mes pažadame gražių dalykų, kaip tankiai trokštame, kad mūsų Sąjungos kuopos būtų veiklesnės, bet kas-žin kodėl, veikimą paliekame kitoms, per daug pasitikime keletu veikėjų. Bet tai ne keletos darbas. Reikia, kad kiekviena sąjungietė būtų aktyvė narė. Jei trokštame savo kuopas ir visą mūsų brangią organizaciją pastatyti ant aukštojo laipsnio, reikia darbo, ne svajonių.

Pažvelgkime į pergyventus metus. Daug nuveikėme. Tie mūsų darbai gražūs, naudingi Dievui ir Tėvynei. Bet ar nebūtų nuveikta daugiau, jei visos mes, sąjungietės, būtume veikėjos, o ne svajotojos. Jei kiekviena narė veiktų, tuomet ir vedėjoms būtų lengviau ir darbo vaisiai būtų kur-kas gausesni.

Taigi, bukime veikėjomis. Įvykdinkime savo gražias mintis, parodykime pasauliui, kad mes, moterys, galime nuveikti didžius darbus.

Nuo šių metų, brangios sąjungietės, mūsų Sąjungoje tebuna ne du, bet vienas skyrius, ne svajotojos, bet veikėjos.

Atskirta šakelė.

PASTABOS.

Dešimtas, Jubilėjinis, Moterų Sąjungos Seimas nebetoli. Seimo gyvumas, svarbumas priklausys nuo to, kiek suvažiuos kuopų ir apskričių rinktų atstovių. Raginimų per organą buvo užtektinai. Taigi laukime skaitlingo viešnių — atstovių suvažiavimo Chicagon.

Sąryšy su ruošiamu išleisti "Moterų Dirvos" sukaktuvių numerį, mėnuo atgal Redakcija išsiuntinėjo kuopoms laiškus. Visų buvo prašyta, kad atsakymus siųstų Redakcijai iki liepos 15 d. Lig šiol tik kelios kuopos tokius atsakymus prisiuntė. Laukiame ir nuo kitų kuopų. Gautieji atsakymai po 15 d. liepos liks nesunaudoti. Taigi pasiskubinkite.

Birželio 10-12 dienomis Shenandoah, Pa. įvyko Susivienijimo Lietuvių Rymo — Katalikų Amerikoje 38-sis Seimas, kuriame be daugelio svečių, dalyvavo 136 rinkti kuopų atstovai. Centro Valdybon išrinkta: kun. J. A. Karalius — dvasios vadu, Jonas Milius — pirmininku, Simonas Galinis vice pirmininku, A. J. Kižis — raštininku, J. Stulgaitis — išdininku, J. B. Šaliunas ir V. Kvietkauskas — išdo globėjais.

Seimas daug reikalų apsvaistė ir naujų sumanymų pravedė Susiv. gerovei.

Šių metų birželio 13 d. Šv. Kazimiero Mergaičių Akademija, seserų Kazimieriečių vedama baigė savo 1923-4 mokslo metus. Užbaigimas buvo gražus ir įspūdingas su turinigu programu, kurį atliko pačios akademikės. Po programo Ona Aukš-

kalnaitė pasakė atsisveikinimo žodį.

Akademijos keturių metų pilną kursą baigė: Ona Auškalnaitė su aukso medeliu, Izabelė Butkevičiūtė ir Z. Jurgaitė. Komercijos dviejų metų kursą baigė keturios mokinės: V. Vabalaitė su dviem medeliais už mokslą ir greitą mašinėlę rašyma, B. Vaitkiūtė, E. Prascevičiūtė ir M. Svenciskiūtė.

Filosofijos Daktaras. Šį pavasarį Washingtono katalikų universitetą baigė Filozofijos Daktaro laipsniu, plačiai žinomas veikėjas lietuvių išeivijoje gerb. kun. Fabionas Kemėsis, kuris daug jėgų yra įdėjęs ir tveriant bei auginant Moterų Sąjungą. Jo parašyta anglų kalba desertacija, "Kooperacija Amerikos lietuvių tarpe" sudaro žymų veikalą. Dr. Kemėsis šio mėnesio pradžioje išvažiavo Lietuvon. Ilgiausių metų naujam mokslo vyrui.

Dr. Pakštas, "Draugo" Red., Nuo birželio 11 d., š.m., vienatinį Am. Liet. Kat. dienraštį "Draugą" paėmė redaguoti Dr. K. Pakštas. Dirbs redakcijoje ir kitu du aukšto mokslo vyru: Dr. kun. Malulaitis ir prof. kun. K. Reklaitis.

Atvažiavo kun. Prof. P. Bučys. Šiomis dienomis laivu "Olympic" atvažiavo Amerikon Lietuvos Valstybės Universiteto Rektorius, buvęs "Draugo" Redaktorius kun. prof. Pranciškus Bučys.

ĮDOMUS IŠRADIMAS.

Nežinau, kaip senai tai atrasta, bet man tik šiemet teko susipažinti su labai įdomiu ir šeiminingu svarbiu išradimu, butent: kaip iš sudygusių rugių iškepti nesaldžią ir neįtižusią duoną.

Praeitą vasarą del lietaus daugumas rugių laukuose sudygo ir sugedo. Iš tokių rugių, nežinant kepi-mo paslapties, geros duonos iškepti negalima. Duonos kepalai, kepdami pečiuje, ištyžta ir išsiskleidžia, ištraukti tokią duoną iš pečiaus galima tik su kastuvu, skonį ji turi negardų, yra labai saldi, juoda, ištyžusi ir valgoma velisi burnoje.

Visas tas ypatybes, pasirodo, galima prašalinti labai paprastu būdu: reikia tik įdėti į duoną akmenį, ir duona bus kieta ir skani. Darosi tas taip.

Į įmaišytos duonos kubilą reikia įdėti paprastą duonai įkaitintą akmenį. Akmuo šnypšdamas pasineria į duonos minklę ir ten pasilieka, iki reikia duoną minkyti. Tada išimamas akmuo, bet su visa prie jo prikibusią minklę. Prikibusi prie akmens minklė yra labai saldi, del to ją reikia atiduoti gyvuliams. Iškepta su akmeniu duona yra visais atžvilgiais gera ir skani. Šiaulių apylinkėje, tas duonos kepi-mo budas yra plačiai praktikuojamas, nes daugumos rugiai del liėtų yra sudygę. Šeimininkės, kurios sužino naują duonos kepi-mo būdą labai tuo didžiuojasi, ir tik paslapčiomis atidengia geroms kaimynėms dar nepatentuotą išradimą.

LAIŠKAS A. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBAI.

Gerb. Centro Valdyba!

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 17 kuopa laikytame savo susirinkime bal. 27 d., š. m., tarpe kitų svarstymų buvo kalbėta ir apie mūsų organą. Susirinkimas, gerėdamasis "Moterų Dirvos" turiniu ir visos narės reikšdamos patenkinimą del reguliario gavimo kiekvieną mėnesį, pa-

reiškė, kad mūsų organas ir toliau būtų taip vedamas ir palaikymui jo nutarta paaukoti 10 dol.

Tešviečia jis ir toliau mūsų sesės sąjungietės!

M. Sąjungos 17 kuopos
Valdyba,
Hartford, Conn.

Vasaros Draugui.

O, mano vasaros drauguži,
Besprogstančių jaunų žiedų,
Atmink, kaip plakė tau širdužė,
Kai mudu buvom vienu du.

Kaip tąsyk buvova laimingu,
Sieloje giedra ir smagu,
Be vienas antro ilgu, ilgu —
Džiaugiausi vasaros draugu.

Lyg kudikis žaidžiau be baimės
Ant kranto prarijos juodos,
Mačiau tik tave, drauge laimės,
Tariau, man šviesi visados.

Mylavova pasaulį tyrą,
Pasaulį mūsų pirmų žiedų,
Žiurėjom, kaip jų kekės svyra
Nuo ryto perlų pabertų.

Prislinko vasara prie galo,
Tavęs žieduos jau nematy,
Turbūt, krutinė tau atšalo,
Atšals ir mano šiandie, ryt.

Sapnų audimai sudraskyti,
O aš verpetų sukury,
Krutinei šarvą, rankai vytį, —
Nežusiu gal jų vidury.

Smagu tas vasaras atminti,
Kai širdy kurias pragarai,
Prablaivina jos tamsią mintį
Ir atmenį kaip b'o gerai.

Drauguži, saulės valandėlių,
Nakties sapnų nepabaigtų,
Kaip daug gyvenimo šešėlių,
Tu išnykai su jais kartu.

J. Aug. — Vaičiunienė.

Kodėl Moterims Mažiau Moka Negu Vyrams.

(Paskaita Elenos V. Kneičienės).

Mainosi laikai, mainosi žmonių nuomonės. Kiek metų atgal moterų klausimas buvo veik nežinomas. Moteris buvo laikoma, jei ne kaipo vergė, tai visgi žemoje vietoje palyginus su vyru. Šiandien moterų klausimas plačiai žinomas. Šiandien į moterį žiurima ne su panieka ir pažeminiu, bet su pagarba. Kodel? Kas privertė pasaulį atkreipti dėmesį į moterų reikalavimus? Jos pačios. Senas priežodis sako: "Vienybėje-galybė". Kuomet moterys pradėjo organizuotis, spiestis į sąjungas, pasaulis pamatė, jog ir jos yra galingos ir gali atlikti darbus, kurie iki šiol tik vyrams tebuvo skiriami. Tai vienybės galybė.

Imant gvildinti moterų klausimą, pasireiškia net kelios srovės, kurių čia neminėsiu. Šioje trumpoje paskaitoje noriu iškelti tik vieną klausimą, kuris, beabejo, jau ne vienai moteriai atėjo į galvą: "Kodėl moterims mažiau mokama negu vyrams?" Ir kaip tankiai tas klausimas iškyla. Kaip tankiai moterys susirinkę kalbasi tarp savęs ir klausia: "Kodėl moterims mažiau mokama negu vyrams?" Neretai ir išmintingi vyrai pasistato sau tą klausimą ir, krapštydami pakaušius, ieško atsako ir tankiai atranda.

Yra žinoma, jog moterys-darbininkės negauna tiek algos, kiek vyrai. Kodėl? Ar vyrai daugiau padirba už moteris? Ar gal gražiau, greičiau, geriau?

Visai ne. Tik pažiūrėkime į vietas, kur dirba vyrai ir moterys. Pamatysime, jog moterys dirba daug geriau už vyrus. Jos mažiau gaišuo-

ja, dirba daug sąžiningiau už vyrus, nekartą dirba sunkiau.

Pažiūrėkime į mokyklą. Toje pačioje mokykloje viename kambaryje mokytojauja vyras, kitame moteris. Vyras-mokytojas labai rupinasi, kad neapsunkinus savęs. Jo kambaryje nebus daugiau kaip 50 mokinių. Jis perdėtiniui stačiai pasako negalįs daugiau mokyti. Bet ką atrasime kitame kambaryje, moteries-mokytojos? Tenai rasime nuo 50 iki 100 mokinių ir jinai turi juos mokyti. Suprantama, jog ji dirba daug sunkiau negu vyras mokytojas. Vienok kaip skirtingos jų algos! Vyras gauna daugiau už moterį. Ar ne moteris sunkiau darbuojasi? Ar ji ne tiek pat valandų praleidžia mokykloje? Ar jai nereikia iš savo uždarbio gyventi? Taip, bet jos užmokesnis mažesnis.

Pažvelgsime į kitas įstaigas, kur kartu dirba vyrai ir moterys, atrasime taip-pat kaip mokykloje.

Moteris darbo nesibijo. Ji dirba ir dirba sunkiai, bet bailumas ir vienybės stoka moterų tarpe priverčia jas dirbti už mažas algas. Ji darbda-
vio paprašo didesnės algos, susiėjusi kitą pamurmą, parugoja ir tuomi viskas tankiausia užsibaigia. Darbdavis jos prašyman neatkreipia dėmesį, nes žino, jog ji vistiek dirbsianti, o jei ne, atsiras kita, kuri dirbs dar už mažiau. Bet ar nebūtų kitaip, jei moterys būtų tvirtai susivieniję ir visos pareikalautų didesnių algų, ar gautų? Žinoma. Vienybėje-galybė. Vyrams mokama didesnės algos ne už tai, kad jie daugiau ar geriau padirba, bet už tai, kad jie tiek reikalau-

ja. Jie palaiko tvirtesnę vienybę, geriau susiorganizavę; ką vienas pasako, dešimts pritaria; jei vienas iš dešimts pareikalauja didesnės algos, eina ir kiti devyni, ir gauna. Ar mes, moterys, negalime to padaryti? Žinoma. Tik sudarykime tvirtesnę tarp savęs vienybę, spieskimės į sąjungas, organizuokimės! Sapnų laikai praėjo, laikas veikti, daugiau uolumo, visos darban!

Prieš rašysiant šitą paskaitą, tuo klausimu teko kalbėti su keletu veikėjų ir tyčia klausiau jų nuomonės, kodėl moterims mažiau mokama negu vyrams? Tankiausia gaudavau seną atsaką, jog vyro išlaidos didesnės, taigi ir algos turi būti didesnės. Tiesa sakant, jau nubodo klausyti kalbų, jog vyras turįs užlaikyti šeimyną. Bet ką sakyti apie moterį? Savo mieste rasime šimtus našlių - moterų, su nemažu buriu mažų vaikų. Štai našlė-moteriškė, su penketu vaikų, nuo 2 iki 10 metų. Ji neturtinga, ji turi eiti į dirbtuvę, ji turi vaikus papenėti, aprengti, už kambarius užsimokėti, už šviesą, už kurą ir visokius daiktelius. Bet kiek jinau teuždirba? Kokią jos algą? Ji nežino, ką reiškia padėti dolerį į banką, ji negali nupirkti sau visų reikalingų daiktų, nes turi žiurėti, kaip galą su galu sumezgus. Tankiai šiaip-taip jos pragyvena. Bet ar negeriau būtų, jei gautų didesnę algą, sakykim tokią pat kaip vyras. Mažiau būtų rūpesčių, vargų, ligų.

Taip, moterys moka dirbti, dirbti sunkiai, bet vis dar nesugeba išgauti sau didesnių algų. Vienok laikas. Reikia atsiminti, kad tikrai gerai susivieniję išgausime ko reikalausime. Jei mes, moterys, nebutumėme pradėję organizuotis, pasaulis ir iki šiai dienai būtų vergėmis mus

laikęs. Pradžią padarėme gražią, varykime tad pradėtąjį darbą toliau. Taigi vienykimės! Spieskimės į savo Moterų Sąjungą. Ir kol mes nesuprasime, kad mūsų "galybė-vienybėje", tolei gausime mažesnes algas negu vyrai.

TYLA.

Nurimo jura vakarėly,
Užmigo vėjo atdusiai,
Jau slenka, klaidžioja šešėliai,
Papurę rymo debesiai.

Rytų šaly mėnulis teka,
Danguj sužibo žiburiai,
O vakaruos dar jura plaka
Silpni, silpni pragiedruliai.

Šviesus mėnulis, veidas baltas,
Baili, susnudus eisena,
Akims nuliudęs, širdžiai šaltas,
Gili prailgus šypsena.

Atvėso kaitrūs spinduliai,
Sutemo mėlynas dangus,
Nešniokščia vilnys, bangųžėlės,
Sumigdė užesio balsus.

Tik baltos miglos—sidabrinės
Užklėsto smėlio krantelius
Ir glaudžias vėsios prie krutinės...
Apdanksto lygius laukelius.

A. Kirtiklis.

Išmintis sielai taip reikalinga,
kaip sveikata kunui.

De Saint Real.

Nėra perdaug žmogui, jei šian-
dile jis nėra išmintingesnis negu va-
kar buvo.

Lincoln.

VAIKŲ AUKLĖJIMAS

MAŽO VAIKO PRIEŽIURA.

Jauna motina paprastai gauna daug patarimų, kaip savo mažutį prižiūrėti, ir taip net susiklaidina. Viena jos draugė vienaip pataria, kita kitaip. Kartais šie patarimai yra geri, bet kiekviena motina turi savotiškai juos priimti ir sulyg to elgties.

Bandymų ant mažučio vaiko negalima daryti. Vaikų priežiūra yra tai mokslas ir dailė. Yra tai svarbiausias darbas, kokį kas gali daryti. Motina turi jam duoti tiek pat pastangos ir išmanymo, kiek reikalauja kokia nors profesija.

Motinos pirmiausi vadovai turi būti jos gydytojas ir slaugė, paskui pavyzdinga knygutė apie vaikų priežiūrą, kurią galima gauti veltui iš Vaikų Biuro (U. S. Department of Labor, Children's Bureau, Washington, D. C.).

Vidutinis vaiko išsivystimas turi būti normalus ir jeigu atsitinka netikėtos atmainos reikia šaukties gydytojo pagalbos. Yra pamatiniai įstatymai pritaikinti prie kiekvieno vaiko. Daug tyrinėjimų parodė, kad tų vaikų, kurie maitinami motinos pienu, mirtingumo skaičius daug mažesnis, negu tų, kurie maitinami prirengtu valgiu. Motinos pienas, tai mažo vaiko naturalus valgis.

Jei jam reikia duoti kitokį valgį, galima tai daryti tiksliai su gydytojo įsakymu. Kartais atrodo, kad vaikas turi nepaprastą galę imti kokį nors valgį, bet toks maitinimas nėra saugus.

Antras maitinimo įstatymas tai reguliariškumas. Vaikas neturėtų būti maitinamas kiekvieną sykį, ka-

da verkia. Reikia nusistatyti, kaip vaikas bus maitinamas: kas trys valandos, ar keturios, ir laikytis to vienodumo. Jeigu vaikas bus reguliariai valgydinamas, išmaudomas ir ant oro išneštas, ypač jeigu reguliariai miegos, motina galės turėti daug liusesnio laiko ir vaikui bus didelė nauda.

Vaikas turi miegoti kuodaugiau sia. Jis turi primigti ilgai iš ryto, po išmaudymo ir pavalgymo. Vėl trumpai primigti po antro pavalgymo. Bet reikia žiūrėti, kad jis nepaverstų dieną į naktį. Jis turi ištisai per naktį išmiegoti, ir geriau yra jeigu po pietų jam neleidžiama daug miegoti. Nereikia jo ilgai vakare laikyti nemiegojus, kad parodžius jį svečiams ar nusinešus į "movies". Paguldyk jį ne vėliau, kaip kad septintą valandą. Atidaryk langus. Žiurėk, kad šiltai būtų apklotas. Užgesyk šviesą ir jeigu jis bus sveikas vaikas, jis greit išmoks tuojaus užmigti ir nereikalaus daugiau priežiūros.

Jeigu jis naktį verkia, tai reikia kad serga ar kas nors skauda. Jeigu alkanas, mažėjimas svarume, parodys ar jam galima daugiau duoti valgyti negu pridera. Ir jeigu jokios priežasties neišranda, tai greičiausia jis nori, kad jį kas paimtų, pasuptų ar kas nors prie jo būtų. Bet daugiausia ką mes vaikuose vadiname nedorumu greičiausia paeina nuo nesveikumo. Jeigu jis gauna tinkamą valgį, yra švariai užlaikomas, gauna užtektinai miego ir tyro oro ir jeigu mokinamas reguliarių papročių, toks vaikas dažniausia esti geras net nėra priežasčių, kad padarius jį blogu.

Vaikas reikalauja daug tyro oro kaip dieną, taip ir naktį. Turi būti kasdieną išneštas ant lauko. Kambaryje, kuriame jis miega, langas visuomet turi būti atdaras. Kiekvienas vaikas turi turėti atskirą lovukę.

Jei jo rankos ar kojos esti atšalusios reikia jį aprengti šilčiau. Dieną ir naktį turi būti vienodai aprengtas, kas rytas ir vakaras perrengiamas švariais drabužiais. Jo raištis, marškiniukai ir kojinės

turi būti pusiau vilnų. Taipgi reikia taikinti drabužius prie oro. Drabužių priežastis yra, kad kūną palaikius vienodoj temperaturoj. Jeigu vaikas prakaituoja, tai yra perdaug apvilktas.

Tai gi trumpai atkartojant vaikų priežiūros pamatinius reikalavimus: Motinos pienas; reguliari valandos; užtektinai miego ir tyro oro; smagūs drabužiai — ir švarus vaikų užlaikymas.

Iš Sveikatos Išdo Visiems Naudingi Patarimai.

A. Skinderis.

(Tąsa).

Alus.

Alus priguli taip pat prie alkoholinių gėrų, nors jame tėra daug mažiau alkoholio, negu degtinėje ir vyne, nes ant 100 dalių vos tik nuo 2 iki 8 dalių alkoholio.

Be alaus ir vyno, prie alkoholinių gėrų priguli: obuolinis ir uoginis vynas, lietuviškoji gira, midus ir t.t.

Apie orą ir kvėpavimą.

Žmogus, kaip ir kiekvienas gyvas sutvėrimas, reikalauja oro palaikymui savo gyvybės.

Jeigu kokį nors žvėrelį, arba paukštį, įdėsime į stiklinį indą ir užrišime pusle, tas žvėrelis labai greitai nusilpnės ir ant galo neteks gyvybės. Priežastis buna stoka oro, nes jeigu įleistume į tą indą šviežaus oro, žvėrelis vėl būtų sveikas ir greitas.

Be gėrimo, kaip jau pirma sakėme, žmogus apseiti kelias dienas

gali, be valgio gali dagi kelias savaites gyventi, bet be oro neišbus nei valandos. Netik žmonės ir gyvuliai, bet žuvis ir smulkiausieji gyvūnai, augalai, negali be oro apseiti.

Žmonės, gyvuliai, paukščiai ir kaikurie šliužai įtraukia orą plaučiais, žuvis žiaunomis, vabalai mažomis skilutėmis, esančiomis abiejose pusėse pilvo, o augalai plyšikėmis kurios yra apatinėse lapų dalyse (palapiuose).

Be mėsos, kaulų, kraujo ir vandens, žmogaus kune randasi taipgi oras. Jis yra plaučiuose, kauluose, žarnose ir t. t.

Svarbiausią reikšmę oras turi plaučiuose. Plaučiais žmogui vadinasi gana dideli maišeliai sudėti iš smulkiausių puselių apdengtų švelnia plėvele, po paviršį kurios praeina daugybė smulkiųjų gyslelių, pripildytų krauju.

Kraujas maitina mūsų kūną, nes išnešioja iš skilvio ir žarnų vi-

sas maistingas dalis, iš kurių pasidaro mėsa, kaulai, dagi nagai ir plaukai. Kraujas plaukia gyslomis, kurios prigimties išdėliotos po visą kūną; tai-gi gyslų yra takais, kuriais kraujas išnešioja gaivinančią medžiagą ir palieka ją ten kur reikia. Bet, atliekant tą darbą, kraujas pradeda gesti nuo įvairių nereikalingų ir išnaudotų dalių, kurios atsiranda jame. Sugedęs kraujas negali toliau maitinti kūną ir turi būti atnaujintas. Tam tikslui tarnauja plaučiai.

Sugedęs kraujas grįžta į širdį, o iš ten į plaučius. Plaučiuose sunkstosi tomis smulkiomis gyslelėmis ir pasiekia oro puselės, kuriose esantis oras ir atnaujina kraują. Paskiau kraujas vėl grįžta į širdį ir į visą kūną. Širdij — gi atnaujintas kraujas nesusimaišo su sugedusiu, nes kiekviena jo rūšis turi atskiras kamarėles, kurių širdij est 4. (2 sugedusiam ir 2 atnaujintam kraujui). Išnaudotos oro dalys, kurios vien kenktų kūnui, plaučiai pašalina pavidale anglies degimo. Tai gi matome, kad žmogus įtraukia į save tyrą orą, o išleidžia sugedusį, jau nebereikalingą kūnui.

Idant kraujas galėtų tinkamai atsinaujinti, turi būti ore užtektinai rugštygamio. O rugštygamio tik ten yra pakankamai, kur oras esti tyras ir jokių kenksmingų priedų jame nėra.

Todel kuo labiau privalome rūpintis kvėpuoti tyru oru, nes jo stoka pagamina mummyse įvairias ligas ir silpnybes. Oras yra tai suvienijimas dviejų dujų, rugštygamio ir azoto. Azoto yra keturius kartus daugiau, negu rugštygamio. Dujos gi kurias mes kvėpuojame, vadina-si anglies degimu, o sudėtos yra iš

rugštygamio ir iš kraujo pašalintos anglies.

Vienu rugštygamiu mes negalime kvėpuoti, nes jis per smarkiai veikia, azotas sumažina jo jėgą.

Be tų dviejų svarbesniųjų dujų, ore yra dar kitų dalių, o taipgi mažiau ar daugiau vandens garų.

Tyras ir sugedęs oras.

Žmogus, maitinimui savo kūno, būtina reikalauja tyro ir šviežaus oro. O tokio oro galima rasti visur, kur nėra jokių puvančiųjų daiktų.

Geriausias oras yra prie miškų ir pievų, nes augalai labai pataiso orą, įtraukdami į save mums kenksmingas dujas. Tai-gi silpniems sergantiems žmonėms geriau yra ukėse gyventi negu miestuose.

Kambariuose oras genda nuo įvairių nešvarumų (apie ką pakalbėsime truputi paskiau) ir degančio žiburio, nes įvairus degimas aikvoja mums taip labai reikalingą rugštygamį.

Bet krosnies ugnis negadina orą (kambaryj), nes įvairios kenksmingos dujos kaminu oran išeina.

Saulės šviesa ir-gi būtina reikalinga palaikymui oro nuo sugedimo; todel labai naudinga yra statant namus nemažinti langų, nes kur permaža yra šviesos, ten negali nei žmogus nei augalas pilname tvirtume ir sveikatoj užaugti.

Tai-gi nieko stebėtino, kad žmonės iš miestų ant vasaros važiuoja į sodus pakvėpuoti tyru laukų ir miškų oru.

Nesveikos trobos.

Nesveika yra gyventi naujai pastatytuose mūro namuose, kurie nėra dar visai išdžiuvę. Oras tenai yra drėgnas ir per tai kenkia mu-

sų sveikatai. Priežastimi drėgnumo yra vanduo, sumaišytas su kalkėmis. Profesoris Pettenkoferis išskaitliavo, kad paprastas muro namas, sienų savo medžiagoj talpina 83,500 litrų vandens, kuris išgaruoja tik per kaikurį laiką. Kada ant 100 dalių kalkių pasilieka tik 1 dalis vandens, tada jau galima tuose namuose gyventi. Bet kadangi tokie išskaitliavimai yra mums negalimi, tai turime pasitenkinti kitonišku budu, butent, žiūrėti, ar oras kambariuose yra drėgnas ar ne. Jeigu drėgnas nėra, tai puikus rodymas, kad oras nekenks mūsų organizmui.

Nesveika yra gyventi tokiam kambaryj, kurio langai yra iš šiaurės, nes saulės spinduliai negali apšviesti jį ir tenai gali greičiau visokios bakterijos atsirasti. Žinome, kad saulė turi labai didelę įtaką mūsų sveikatai.

Nesveika yra gyventi požemių kambariuose, labiausiai — gi silpniems žmonėms ir vaikams.

Nesveika yra gyventi mažuose ir tamsiuose kambariuose, nes jeigu ten esti keli žmonės, tai galima tiesiai pasakyti, kad oro jiems neužtenka.

Miestuose tokiam kambary, kur galėtų gyventi 2—3 žmonės, nakvoja kartais po 30—40. Žinoma, tas labai kenkia žmogaus sveikatai, nes rugštygamis oksigenas aikvojasi ir jo vietą užima anglies degimis, kuris gali mirtinai žmogų užmušti. 1848 metais ant garlaivio Zondondery laike audros visi keleiviai kurių buvo 150 susėjo į kajutą, užimančią tik kelios dešimtys kub. metrų. Ant rytojaus rado tenai 70 žmonių negyvų kuriuos anglies degimis užtroškino.

Nesveika yra gyventi arti dirbtuvių, kuriose gamina aniliną, sieros rugštį, mineralines trąšas ir t. p.

Nesveika yra miegoti tokiam kambaryje, kurio saulė niekados neapšviečia.

(Daugiau bus).

DAINELĖ.

Taip ir veržias siela
Iš krutinės jaunos,—
Trokšta laisvės jinai
Ir gyvybės kitos.

Tai kas kita—dviese
Paupyje yr' svajot
Ir žaliosios lankos
Margų gėlių dabot.

Tai kas kita—dviese
Trumpint ilgas naktis,—
Jaučiant draugą arti
Gyviau plaka širdis.

Aušrai tekant ryte
Apkabint, palydėt,—
Vakare vartuose
Vėl jo laukiant liudėt.

Iš Kolcovo perdirbo R. Užkaraitė.
Vilnius, 1924-I-19 d.

Akys, akys mėlynosios,
Jus daugiau nesutiksiu,
Mergučelės, jūs jaunosios,
Jus daugiau nepriglausiu.

Aukso dienos jaunystelės
Pasiliko ten toli—
Skausmus vargšės širdučelės
Atsiminti vien gali.

Praeities kam svajonėlės
Atsinaujino širdy,
Juk jaunosios mergučelės.
Nebmatysiu ateity...

Iš Kolcovo perdirbo R. Užkaraitė.
Vilnius, 1924-I-20 d.

LAVINIMASIS, MIELAŠIRDYSTĖ IR MANDAGUMAS --IŠAUGŠTINO.

Keletas metų atgal gyvenau pas vieną šeimnininkę, kuri, dar mergina budama, gyveno Vengrų sostinėje Budapešte. Dažnai ji prie progos mėgdavo štai ką papasakoti.

Tarnavau pas vienus turtingus ponus už pagelbininkę virėjai. Šeimyna tų ponų susidėjo vos iš trijų asmenų: tėvo, motinos ir jaunos, kokių dvidešimts metų, dukters, prie kurios piršosi vienas generolas. Ir nors buvo dar jaunas, kokių trisdešimts trijų, keturių metų vyras, mokyta, turtingas ir paeinas iš seniausios vengrų arpatų aristokratų šeimynos, vienok tankiai, gal tyčiomis, iš pasistatymo — kas tai aš — kaip daugelis merginų mėgsta statyties, mūsų panelė duodavo jam suprasti, kad jis jai dar per prastas. Taigi kaip ir atkeršydamas už kvailą jos išdidybę, generolas iškirto jai štai kokį šposą.

Kartą, apie dešimtą valandą prieš piet, kada mūsų panelė, sulig papročio, kasdieną ateidavo virtuvėn su virėja prancuziškai paplepėti, per užpakalines duris įvėžliojo virtuvėn dviem lazdom pasiramsčiuodamas senas elgėta. Pamačiusi jį virėja, tuojau prišoko, padavė kėdę, ir išsiėmus iš kišenės keletą grašių padavė senam žmogui. Paskui pripylė stiklą šiltos kavos ir, pastačius prieš jį ant stalelio, paprašė išgerti. Girdi, kaip ji visuomet išsireikšdavo, tai priduoja daugiau drąsos kovoj už buvį. Reikia pasakyti, kad toji virėja buvo, jei gali taip išsirtarti, keistas sutvėrimas. Kada mes — aš ir kambarinės, — mėgdavom gužynes, vakaruškas, teatrą, ji visuomet bu-

davo namie ir nuolatos skaitydavo knygas, laikraščius ir rašydavo eiles. Mes užsidirbtus ir dovanomis gautus pinigus išleisdavom naujų madų parėdoms, bei skrybėlėms, jinai-gi juos išdalindavo vargšams. O mandagume tai pereidavo, taip sakant, ir ribas. Tautybės jos neteko sužinoti, nes su vokiečiu gražiai vokiškai kalbėdavo, su vengru — vengriškai, su čeku — čekiškai, su panele — prancuziškai. Žodžiu, kas ją kaip užkalbindavo, su tuo taip kalbėdavo. Ji buvo dar gana jauna — kokių dvidešimts penkių, šešių metų.

Taigi, minėtas elgėta, išgėręs stiklą kavos, pradėjo šitą kalbėti ir daėjo iki ženybų. Pasisakė, kad ir jis dar nevedęs, bet norįs apsivesti, tik šį šiol neradęs sau tinkamos. Dabar-gi rado, o ta rastąja yra panelė. Visos pradėjom kvatoti. Panelė-gi juokdamosi išbėgo iš virtuvės pas tėvus šaukdama: "Tėveli, mamyte! Štai virtuvėje yra keistas ir gana drąsus elgėta, kuris nori mane vesti sau už pačią. Ar-gi ne juokinga. Elgėta peršasi prie panelės, kuri už generolo dar nesiskubina."

Už valandėlės panelė sugrįžo virtuvėn su tėvais, kurie už tokį šposą ant elgėtos ne tik nesupyko, bet dar pradėjo su juo juokauti. Tada elgėta pasidarė dar drąsesnis ir butinai geidė, kad toji panelė pataptų jo žmona. Rįmtu balsu sakė: "Ar elgėta nėra žmogus? ar ne vyras ir neturi jis jausmų ir supratimo, tad kodėl jam negalima mylėti tą, kurią jis pamylėjo," ir tam panašiai. Tėvai ir duktė ant tos elgėtos kalbos tik ranka pamojo. Tada elgėta atsigrįžo į

virėją ir, žiurėdamas tiesiai į akis, tarė: "Tai gal jūs, tamstyte, už manęs tekėtumėt?" Virėja, valandėlę pamąsčiusi, atsakė: "Sutinku." Tada elgėta siekė ranka į terbą, išėmė gražią dėžutę ir, atidarydamas ją, tarė: "Gera, tai susižieduosime — prašau duoti man savo dešinę, aš ją padabinsiu žiedu." Virėja pratiesė dešinę. Elgėta, išėmęs iš dėžutės puikų žiedą, papuoštą daugybe deimantų, užmovė virėjai ant piršto. Gi kuomet lenkėsi bučiuoti jos ranką, kaire ranka paėmė sau už barzdos ir

nuo savo veido nutraukė kaukę. O stebuklas! Vargšo elgėtos rubuose stovėjo anas generolas, kurį panelė per savo kvailą išdidybę nesykį buvo įžeidus. Pamačius, kad jis virėjai užmovė ant piršto brangų deimantinį žiedą, panelė apalpo.

Už keturių savaitių nuo to įvykio mūsų virėja delei geros širdies, lavinimąsi ir mandagumo paliko generolo žmona, grovienė.

Panelė-gi, iš širdgėlos, po keturių mėnesių nuėjo į kapus.

Kazys Vidikauskas.

❖ VAIKŲ DARŽELIS. ❖

NUO REDAKCIJOS.

Worcesteryje (Mass.) gyvuoja dieninė lietuvių kalbos mokykla, kurią gambiai veda sąjungietė mokytoja p-lė Juzė Leonaitė. Žemiau dedami rašteliai yra p-lės J. Leonaitės mokyklos mokinių darbelis.

Dėkodama p-lei Leonaitei už prisiuntimą tų raštelių, Redakcija prašo, kad ne tik Worcesterio, bet ir kitų kolonijų parapijinių kaip ir dieninių mokyklų mokytojos paragintų savo mokinius parašyti šį bei tą ir surinkusios tuos raštelius atsiųstų "Moterų Dirvos" Vaikų Darželio skyriui. Už tai iš anksto tariame širdingą dėkui.

Jusų-gi, brangūs žemiau dėdamų raštelių autoriai, "M. D." Redakcija prašo ir toliau rašinėti Vaikų Darželiui. Pavasaris, vasara — smagiausios metų dalys, kurios daugiausia duoda medžiagos įspūdžiams ar tai namie (soduose, daržuose), ar laukuose, miškuose, išvažiavimuose ir t.t. Bandydami iš mažens rašinėti su laiku galite tapti žymūs rašytojai,

visuomenės darbuotojai ir neapsakomai naudingi taip šiam kraštui, kaip ir savo tėvų žemei — gražiai Lietuvai.

KODĖL AŠ MYLIU LIETUVĄ.

Aš myliu Lietuvą delto, kad mano tėvai tenai užaugo. Myliu taip pat ir lietuvių kalbą ir raštą. Aš gerai moku kalbėti ir rašyti lietuviškai delto, kad einu kiekvieną subatą į parapijos svetainę mokytis. Daug vaikų ateina mokytis. Nors mes gyvenam Amerikoje, vienok negalime pamiršti mūsų tikros žemės. Nemylėdami Lietuvos, negerbtumėm savo tėvelių. Dievas liepia visiems gerbti savo tėvą ir motiną. Jeigu mes klausysim tėvelių, jie ir mus visados mylės.

Antanas Pauliukonis.

KODEL AŠ TURIU MOKYTIS LIETUVIŠKAI.

Aš turiu mokytis lietuviškai, nes noriu būti tikra lietuvaitė. Mano tė-

veliai yra atvažiuavę iš Lietuvos šalelės. Nesenai mano mamytė važiavo su manim į Lietuvą. Aš labai mylėjau tenai buti. Mačiau ją visą. Lietuvos žemelė yra auksinė šalelė, kur gyvena mūsų močiutės ir senukai. Jos kalba yra labai graži ir brangi. Mes, Amerikos lietuvaitės, privalome gerai tą kalbą išmokti. Niekados negalim jos atsižadėti. Visos mergaitės, mokėdamos gerai lietuviškai, gali daug gera padaryti savo tėvų žemelei, kad ji niekuomet negalėtų pražutį. Aš stengsiuosi mokytis lietuviškai kuodaugiausia.

Marytė Navikaitė.

VASARA.

Vasarą medžiai žaliuoja, oras šiltas, gėlės žydi ir paukšteliai laksto nuo vieno medžio į kitą. Vasara gražiausia metų dalis. Kaip buna labai šilta, aš su savo drauge einu maudytis. Mes liejam vandenį viena ant kitos. Šviežias oras visiems yra sveika. Mano mama visada vežasi mane kaip buna išvažiavimai. Aš manau, kad vasaros laikas yra linksmiausias.

Bronė Sidabriūtė.

VASARA.

Vasarą aš einu į sodą ir prisiskinu daug gražių, raudonų obuolių. Obelėje aš matau paukščių lizdelius. Paukšteliai čiulba labai gražiai. Randu ir daug uogų. Vieną dieną rinkdama obuolius pamačiau didelę žalią varlę. Aš bėgau ir bėgau pakol neparbėgau namo.

Marytė Balsiūtė.

ATSITIKIMAS.

Vieną sykį mergaitė bėgo skersai kelią. Staiga ji parpuolė ir didelis vežimas pervaziavo ją. Vežėjas nuvežė

mergaitę greitai į ligoninę. Ant rytojaus vargšė mirė. Einant skersai gatve, visuomet reikia pirma pažiūrėti ar niekas nevažiuoja iš vienos ir kitos pusės.

Anielė Stakeliuniūtė.

ELENYTĖ PASIMOKINO.

—O kur tu, Elenyt, gavai taip gražią gėlę? — paklausė motina.

—Mamyt, ponio Barauskienė nuskinus iš savo darželio man davė, linksmai atsakė duktė.

—O, kokia graži! Koks malonus jos kvapas! Kaip ji gražiai pražydus! — kalbėjo motina paėmus gėlę į ranką.

—Mamyte, ar tamsta myli gėles? — paklausė Elenytė.

—Taip, dukrel, aš labai myliu gėles. Žiurėk, kaip ji skaniai kvepia, net visą kambarį pripildė savo maloniu kvapu. Ir tai tik maža gėlelė. Pamačius valandėlę, motina atsisėdo, pasisodino Elenytę ant kelių ir, žiurėdama į gėlę, tarė:

—Elenyt dukrel, tu daug gali iš šios gėlės pasimokyti. Matai, jei šita maža gėlelė savo maloniu kvapu pripildė didelį kambarį, taip-pat ir maža mergytė, savo mandagumu, linksmumu ir meilumu, gali palinksminti savo broliukus, sesutes ir visus namiškius.

Mažoji Elenytė saldžiai nusišypsojo ir, apkabinus motiną, meiliai ją pabučiavo. Ji suprato motinos žodžius, suprato, kad tai yra širdingas motinos pamokinimas.

Ir tankiai nuo to laiko, Elenytė klausdavo savęs, ar jinaį savo mandagumu, linksmumu ir meilumu pripildo namus linksmybe, kaip ta maža gėlelė pripildo kambarį savo maloniu kvapu.

A. V. K.

DARBŠTI BITELĖ IR GRAŽIOJI PETELIŠKĖ.

Vieną karštą vasaros dieną, ant gražaus gėlės žiedo susitiko bitelė ir peteliškė. Netoliese bežaisdami vaikai susiginėjo, kas geresnės ir gražesnės esančios, bitelė ar peteliškė.

— Žinoma, kad peteliškė gražesnė, — sakė vienas vaikas. Kaip smagu su ja žaisti. Ir pažiūrėti yra į ką. O tos bitės kas per gražumas?

— Vien iš gražumo duonos nevalgys — prieštaravo kitas. — Bet kokia iš tos peteliškės nauda? Tik lakstyti moka, ir kiek dar žalos pridaro! Kad ne mūsų gynėjai, brangūs paukšteliai, tai tos visos kirmėlės visa niekais paverstų. Ačiu brangiems paukšteliams, kurie saugoja mūsų sodus ir daržus, rydami įvairias kirmėles. O bitelė ką tau bloga padarė? — paklausė tas pats vaikas.

— Na, dar jis klausia! O, kiek kartų man žandas buvo ištinęs, nuo tų gerųjų įgylimo!

— O tu jai nieko bloga nepadarėi? — paklausė jis.

— Ką aš jai galiu bloga daryti? Aš tik norėjau ją nuvyti nuo gėlės. Kam ji lenda ant jos. Uostant gėlę, ji gali dar į nosį įgilti. O tai jau ne labai būtų smagu.

— Tu, brolau, labai blogai darei, kad ją vijai nuo žiedo, nes jam ji nepakenks. Tu, kaip aš matau, nieko nežinai apie bičių gyvenimą, tad aš galiu tau papasakoti.

Bitės gyvena šeimynomis aviluose. Aviliai tai yra tam tikri namukai viršų atidaromi. Bitės yra trijų rūšių: bitė motina, darbininkė ir tranas — tinginys. Rytą bitės išlekia iš avilio. Jos per klaurą dieną laksto sode, lauke ir pievose, siurbdamos iš gėlių tokius syvus, kuriuos

vėliau perdirba į medų, sumaišydamos su savo seilėmis. Iš jų prakaito gaminasi koriai. Bitė motina visam avily yra viena. Ji deda kiaušinius. Vasaros metu bitė motina gali padėti ligi keturių tukstančių kiaušinių per vieną dieną. Viduržiemy nebededa visai. Tranai tai bičių motinų patinai. Prieš žiemą juos visai išnaikina, kad medaus neestų, nes žiemą ir bitės turi maitintis medumi. Paprastos, bitės darbininkės turi avilyje daugiausia darbo. Jos renka medų laukuose, lipina korius, saugoja motiną ir vikšriukus, peni juos, vėdina avilį ir visuomet budi, kad priešai neužpultų jų. O kokia pas juos vienybė! Visi už vieną, vienas už visus.

Bendrai imant, jos ir žmonės gali būti vienybės ir darbštumo pavyzdžiu. Iš tokių, rodos, nedidelių sutvėrimų, o žmonės labai daug turi naudos. Vaškas, iš kurio dirba žvakės, plačiai vartojamas, ir gardusis medus yra darbščiųjų bitelių darbas.

— Na, dabar pasakyk, brolau, kas geresnis: gražioji peteliškė ar darbšti bitelė? — paklausė jis.

— Žinoma, kad bitelė! — atsakė susigėdęs vaikas. **Getė.**

(Iš "Žiburėlio").

MOKYKLOJE.

Mokytojas. Joneli, kaip išaiškinsi man Faraono sapną apie septynias liesias karves, kurios prarijo riebiasias?

Jonelis. Aš manau, tamsta mokytojai, kad liesiosios turėjo didelį apetytą.

Mokytojas: Pasakyk man, Petruči, delko Jokubas vedė dvi Libano dukteri

Petrelis: Kad... kad daugiau gauti kračio, ponas mokytojai.

KAS SĄJUNGIEČIŲ VEIKIAMA.

CHICAGO, ILL.

Birželio 25 d. Ciceroje, šv. Antano parapijos salėje Seimo Rengimo Komisija greitomis buvo surengus išleistuves gerb. kun. Dr. Fabionui Kemėšiui, kuris šio menesio pradžioje išvaziavo Lietuvon. Apie kun. Dr. F. Kemėšį netenka daug kalbėti. Visi jį pažįsta, žino jo darbą, geležinę energiją ir neapsakomą ištvermę Amerikos lietuvių katalikų visuomenės dirvoje. Mums, sąjungietems, kun. Kemėšis yra brangus dar ir tuo, kad jo sumanymu ir triusu šiandien turime didelę ir stiprią Moterų Sąjungą. Ir netik Moterų Sąjungą, bet daugelis kitų mūsų organizacijų yra jo sumanytos ir įkurtos. Delto atsisveikinti, paspausti dešinę ir palinkėti brangiam veikėjui laimingos kelionės tėvų žemėn, susirinko daug svečių — viešnių.

Vakarėlio programą sudarė kalbos, dainos ir skambinimas ant pijano. Programos vedėja buvo ponė M. Vaičiunienė, M. S. Centro Raštininkė. Kalbėjo Ona Nevulytė, Moterų Sąjungos Apskričio Pirmininkė. Sofija Sakalienė, "Moterų Dirvos" redaktorė, A. Nausėdienė, kun. A. Linkus, "Giedros" redaktorius, J. Brenza Metropolitan State Banko prezidentas, adv. Mastauskas, adv. Česnulis, architektas Žaldokas, M. Bagdonas, Amerikos Lietuvių Vyčių vice pirmininkas, Dr. Pakštas, kun. dr. Česaitis, kun. Bumšas, kun. Vaičiūnas ir daug kitų. Visi savo kalbose žymėjo kun. dr. Kemėšio didelius darbus lietuvių išsivijoje ir lin-

kėjo ištvermės tolimesniems savo darbams. Ant galo tarė žodį kun. dr. Kemėšis. Buvo susijaudinęs. Savo kalboje ragino visus nenustoti vilties kovoje už savo idealus; žadėjo niekuomet nepamiršti to vakaro ir visuomet atminti lietuvių Amerikoje.

Kalbų tarpuose dainavo ponios Lauraitienė ir Rakauskienė.

Gerb. kun. dr. Kemėšiui tapo įteiktos dovanos: 100 dol. nuo Moterų Sąjungos, 50 dol. nuo Federacijos ir 25 dol. nuo Amerikos Vyčių.

Pušaitė.

MASPETH, L. I.

Moterų Sąjungos 30 kp. kol kas vis laukia, kad daugiau žinučių surinkti ir vienu kartu pasakyti, ką nauja valdyba šiais metais nuveikė. Kaip tik prasidėjo vėjus, kiekviename susirinkime radosi naujų narių. Iš viso, man rodosi, prisirašė apie 15. Tai gan daug dėl šios kolonijos. Reikia ištarti ačiu visoms sąjungietėms, kurios pasidarbavo, o daugiausia poniai M. Zemblauskienėi, nes ji kiek tik turėjo laisvo laiko, ėjo per namus ir kalbino moteris rašyti prieš mūsų brangios Sąjungos.

Baigiant vėjų buvo surengta "Kepurių Balius", kuris buvo pirmas toksai vakaras šioj vietoj. Visos sąjungietės, kurios dalyvavo, turėjo kepures su Lietuvos vėliava. Daugelis iš publikos irgi turėjo įvairias kepures. P-lė O. Laukaitė už gražiausią kepurę gavo dovanų, o ponė A. Girnuvienė, už prasčiausią. Širdingai ačiu toms sąjungietėms, kurios

darbavosi, kad padarius šį vakarą linksniu ir sėkmingu.

Pelno liko suvirš \$63.

Verutė.

BRIGHTON, MASS.

Kovo 9 d. Moterų Sąjungos 41 kuopa laikė susirinkimą, kuriame buvo perskaitytas laiškas nuo Šv. Kazimiero seserų iš Chicagos. Laiške prašoma, kad mūsų kuopa prisidėtų prie pastatymo Vienuolynui koplyčios. Laiškas tapo priimtas. Dalyvavusios susirinkime narės tuoju sumetė aukų, už kurias nutarta nupirkti valgomojo kambario stalui užtiesalą, ją išsiuvinėti ir išleisti ant lioterijos. Gaautąjį pelną paskirti Vienuolyno koplyčios reikalams. Bilietų nutarta padaryti 25 dol. sumos. Išsiuvinėjimo darbą pasižadėjo atlikti Adolfina Lok. ir Jeva Bucelevičienė.

Įvykęs kuopos vakaras — šokiai gerai pavyko. Bilietų pardavinėjime daugiausia pasidarbavo jaunos mūsų sąjungietės: A. Raidoliunaitė, E. ir B. Bucelevičiutės, N. Bucevičiutė.

Motinių dienoje, geg. 11 d. kuopa buvo surengus prakalbas. Kalbėjo gerb. kun. Urbanavičius iš So. Bostono, kuris labai gražiai nupiešė tos dienos svarbą ir plačiai išaiškino, kokios yra motinos pareigos šeimynoje. Kalba visiems labai patiko. Vakara-prakalbas pajvairino dainos ir muzika. Vietinė dainininkė sąjungietė A. Raudellonaitė, gražiai padainavo keletą dainelių. Pijanų skambino U. Bucevičiutė. Jaunoji Birutė Navickaitė griežė ant smuikos ir Alb. Jokutis Sofija Lok. gražiai pašoko. Vakaras buvo gražus. Visa publika liko patenkinta tuo vakaru.

Tame vakare prie kuopos prisirašė 3 naujos narės.

Korespondentė.

BROOKLYN, N. Y.

Gegužio 21 d. Moterų Są-gos 29 kuopos įvyko susirinkimas. Smagu pastebėti, kad mūsų narės visuomet skaitlingai lankosi į kuopos susirinkimus. Tarp kitų svarstymų šiame susirinkime nutarta, kad kiekvienais metais gavėnės laiku būtų statoma scenoje veikalas "Piloto Duktė". Buvo skaitytas kun. Koncevičiaus laiškas su atsišaukimu šelpti Lietuvos moksleivius. Tam reikalui kuopa paaukavo Lietuvos Laisvės Boną už 50 dol.

Per susirinkimą birželio mėnesy prie kuopos prisirašė 5 naujos narės. Mūsų kuopa turi sau už garbę, kad pastaruoju laiku prie kuopos prisirašė gabi veikėja butent: p-lė Julė Razukiutė.

Birželio 21 d. Sąjungietės buvo surengusios pikniką, bet iš priežasties lietaus, pasekmės buvo menkos.

Korespondentė.

PROTOKOLAS.

*A.L.R.K.M. Są-gos Mass. ir Maine
Apskričio 11-jo Suvažiavimo.*

A.L.R.K. Moterų Sąjungos Mass ir Maine Apskričio 11-tas suvažiavimas įvyko 11 d. gegužės, 1924 m., Vyčių kambaryose, Waverly street, Worcester, Mass.

Neatvykus Apskričio pirmininkei, suvažiavimą atidarė Apskričio vice-pirmininkė M. Daugelienė malda 3-čią valandą po pietų. Atėjus pirmininkei A. Viščiniutei, vice-pirmininkė pakvietė ją vesti sesijas. Raštininkė A. V. Knežienė iššaukė paeiliui kuopas ir užsiregistravo šių kuopų atstovės:

5 *kp.*, Worcester, Mass.: J. Vaitkienė, M. Slorienė, J. Stoškienė, A. Roglienė, M. Geraitienė, J. Leonaitė, A. Miliunaitienė,

A. Dejutienė, M. Čiauskaitė, P. Bačinskienė, M. Daugelienė, J. Griškienė.

13 *kp.*, *So. Boston, Mass.*: O. Jankienė, M. Kiburienė, A. Kneižienė, A. Strakauskienė, M. Sakalauskaitė, P. Balnienė, B. Kališienė.

15 *kp.*, *Montello, Mass.*: O. Kašėtaitė, A. Viščiūnaitė.

22 *kp.*, *Cambridge, Mass.*: Marijona Sundukienė, Anelė Bironaitė.

36 *kp.*, *Norwood, Mass.*: M. Balutienė, O. Mačienė.

Užregistruota šie svečiai ir viešnios: P. Kiburis, A. F. Kneižys, M. Kulišauskienė, I. Moncevičienė, K. Juškienė. Jiems (-oms) suteikta ženkleliai ir patiriamas balsas.

Renkama suvažiavimui prezidiumas. Išrinkta O. Jankienė — pirm., A. Viščiūnaitė — vice-pirm., A. V. Kneižienė — rašt., įnešimų kom., M. Sakalauskaitė, tvarkdarė — M. Čiauskaitė.

Pasveikinimai.

Žodžiu sveikino suvažiavimą šios sąjungietės: M. Daugelienė nuo 5 *kp.*, Worcester, Mass., O. Jankienė nuo 13 *kp.*, So. Boston, Mass. Apskričio išdininkė, M. J. Kavaliauskienė, negalėdama pributi į suvažiavimą, savo raportą prisiuntė raštu ir sykiu pasveikinimą. Visi pasveikinimai priimti delnų plovimu.

Skaitoma pereito suvažiavimo Apskričio protokolas, kuris vienbalsiai priimtas su pastaba, kad M. Gaidimavičienės vardas buvo praleistas finansų atskaitoje.

Nebaigtų iš protokolo reikalų svarstymas ir komisijų raportai.

1) Paskaitų rengimo komisijos narė A. V. Kneižienė pranešė, kad ji pagamino paskaitą ir išsiuntinėjo visoms kuopoms, kurių raštininkų adresus turėjo. Už paskaitą susivažiavimo delegatės išreiškė padėką delnų plovimu ir pageidavo tokių paskaitų daugiau. J. Stoškienė pranešė, kad ji kol kas paskaitos nepagamino, bet pasižadėjo ateityje ją padaryti. Raportas priimtas. Nepribuvus O. Debesienei, už ją išdavė raportą p-lė O. Kašėtaitė, iš ko paaiškėjo, kad paskaita baigiama rašyti ir bus trumpu laiku išsiuntinėta. Paskaita bus įdomi ir naudinga. Raportas priimtas.

2) Raštininkė A. V. Kneižienė pranešė, kad Montellos parapijos chorui padė-

kos laiškas pasiūsta. Pirmininkė A. Viščiūnaitė pranešė, kad choras laišką priėmė ir pasižadėjo remti sąjungietes ateityje. Susivažiavimas išreiškė chorui padėką delnų plovimu.

3) Kilo klausimas kaslink išdirbinių parodos. Pirmininkė A. Viščiūnaitė pasiūlykino, kad ji suprato, jog išdirbinių paroda bus Worcester, Mass. ir delto buvo pranešus raštininkei, kad paskelbtų spaudoje. Išsikalbėjus, palikta rengti išdirbinių parodą metiniame suvažiavime.

4) Išvažiavimo komisijos vardu, p-lė O. Kašėtaitė pareiškė, kad vieta Montelloje jau gauta Romuvos parkas birželio 8 dienai, bet kiek reikės mokėti, dar nėra žinoma, ir tą bus galima sužinoti kiek vėliau. Raportas priimtas. Kilo klausimas kaslink išrinkimo išvažiavimo rengimui ir tvarkymui komisijos. Montello delegatės prisiėmė visą darbą ir prašė, kad Apskričys pavestų jų kuopai, o tik išrinktų iš kiekvienos kuopos po vieną delegatę, kurios vietos kuopose pasidaruotų, kad sutrauktų kuodaugiausia žmonių iš visų kolonijų ir reikale, kad prigelbėtų Montello sąjungietėms. Įnešimas priimtas ir išrinkta šios delegatės: 5 *kp.*, Worcester, Mass., — Agota Rioglienė, 13 *kp.*, So. Boston, Mass. — Ona Jankienė, 15 *kp.*, Montello, Mass. — Ona Kašėtaitė, 22 *kp.*, Cambridge, Mass. — A. Bironaitė — 36 *kp.*, Norwood, Mass. — M. Balutienė.

5) Kaslink stiprinimo silpnųjų kuopų nieko nepadaryta. O. Jankienė ir O. Kašėtaitė pranešė, kad Stoughton, Mass. kuopos kol kas negalima sutverti.

6) Iš kuopų delegačių paaiškėjo, kad "M. D." bendradarbių fondui nieko nepadaryta, o tik pasižadėjo ateityje pasidaruoti.

7) Surengti lioteriją \$10.00 auksu Apskričio naudai, palikta ant toliau.

8) Perskaityta išdininkės M. J. Kavaliauskienės finansinis raportas. Raštininkė pastebėjo, kad jos raportas skiriasi nuo išdininkės. Pas išdininkę sulyg jos raportas yra balansas \$54.05, o sulyg raštininkės raportas \$52.35. Skirtumas \$1.70. Išdininkė savo raporte pažymėjo, kad per eitim suvažiavime buvo skirtumas \$2.30 Norwood'o kuopos. Paklausus norwoodiečių, gautas atsakymas, kad jų kuopa \$2.30 nėra mokėjusi ir kad raštininkė p-lė M. Čiauskaitė turi būti per klaidą įtraukė.

Tas reikalas pavesta išdininkei su raštininke išlyginti skirtumus.

Nauji sumanymai ir nutarimai.

1. Nutarta rengti parodą Apskričio didesniuose miestuose ir jeigu kur galima rengti bendrai su katalikais šventimtaučiais, kad išgarsinus lietuvių moterų ir Lietuvos vardą. Tam darbui išrinkta komisija iš šių delegačių: J. Leonaitė, O. Kašėtaitė, A. V. Knežienė, M. Sakalauskaitė, M. Balutienė ir O. Sundukienė.

2. Kovoti viešai prieš svaigalų išdirbinėjimą, pardavimą ir naudojimą. Rašyti kuodaugiausia straipsnių apie blaivybę "M. D." P-lė J. Leonaitė apsiėmė rašinėti ir taipgi pageidaujama, kad ir kitos rašinėty.

3. Kad Centras neišduotų sąjungiečių adresų svetimiems, o ypač idėjos priešams.

4. Gerb. Kleb. Kun. J. J. Jakaičiui atsilankius į sesiją, sąjungietės priėmė delnų plojimu.

5. Skaitytas laiškas nuo L. D. K. S. Apskričio ir priimtas.

Nutarta važiuoti į suvažiavimą skaitlingai.

Pageidavimai.

1. Kad kiekviena kuopa užsirašytų mėnraštį "Moteris" Lietuvos Katalikių Moterų organą ir tuomi paremtų jų organizaciją.

2. Kad pirma išdirbinių paroda būtų surengta Worcester, Mass.

3. Priešseiminiam suvažiavimui liepos pabaigoje vieta Norwood, Mass. Vietinė 36 kp. valdyba nuskirs dieną ir praneš Apskričio valdybai.

2. Gerb. kleb. kun. J. J. Jakaitis pasakė trumpą prakalbėlę į sąjungietes linkėdamas gerų pasekmių jų darbuotėje.

5. Pirmininkė O. Jankienė varde viso suvažiavimo išreiškė padėką gerb. klebonui už gražią prakalbą ir svetingą priėmimą ir taipgi Worcester'io sąjungietėms.

6. Nesant daugiau reikalų suvažiavimas užsibaigė 5:15 val. vak. Maldą atkalbėjo kun. J. J. Jakaitis. Po to sudainuota Lietuvos imnas ir tuomi viskas užsibaigė.

Sesijų vedėja—A. A. Jankienė,

Sesijų raštininkė—A. V. Knežienė

PROTOKOLAS.

A.L.R.K. Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey Apskričio 13-sis suvažiavimas įvyko gegužio 11 d., 1924 m., Brooklyn, N. Y., Apsireiškimo Panelės švenčiausios parapijinėje svetainėje. Suvažiavimas tapo atidarytas malda ex-pirmininkės S. Subatienės 3-čią val. vakare.

Užėmus vietas, pirm. M. Šertvitienė pasakė trumpą prakalbėlę, žadėdama pildyti savo pareigas kaip geriausiai galės.

Valdyba.

Pirm.. M. Šertvitienė, vice-pirm. S. Subatienė, rašt. O. Malakauskaitė, išdo glob. O. Dobrovalskienė. Suvažiavime dalyvavo šios delegatės:

11 kp., Newark, N. J.: B. Vaškevičiūtė, O. Malakauskaitė.

24 kp., Brooklyn, N. Y.: M. Akusevičienė, M. Lutkevičienė, O. Daubarienė, K. Dumblienė ir A. Brusokienė.

29 kp., Brooklyn, N. Y.: M. Mažeikienė, E. Rudveikienė, U. Mikulskienė ir O. Dobrovalskienė.

30 kp., Maspeth, L. I.: O. Laukaitienė, V. Valantiejienė, R. Neadzinskienė ir P. Sperauskienė.

35 kp., C. Brooklyn, N. Y.: M. Folgmainienė ir O. Samuolienė.

49 kp., New York, N. Y.: K. Stasiulevičiūtė.

Kuopos, Bayonne, N. J.: O. Krušinskienė ir J. Eidukienė. Viso užsiregistravo 22 delegatės iš 6 kuopų.

Skaitoma pereito suvažiavimo protokolas, kuris priimtas su pastaba, kad 30 kuopoj randasi 42 narės, o ne 24 ir bila už pečių atmokėta poniai Valonieniei, o ne Zalonieniei.

Kuopų raportai.

11 kp., Newark, N. J. Referuoja B. Vaskevičiūtė. Kuopa truputį pairusi iš priežasties nesąmoningos pirmininkės, bet veikimas nesustojęs. Laike Federacijos bazaro turėjo budą, kurioje uždirbo \$39.38. \$10.00 aukėjo parapijai, \$10.00 šv. Kazimiero seserims, \$5.00 šv. Pranciškaus seserims, \$5.00 "Moterų Dirvos" fondui. Užsirašė Lietuvos Moterų Draugijos organą. Raportas priimtas.

24 kp., Brooklyn, N. Y., Referuoja M. Akusevičienė. Kuopa gyvuoja neblogiausia. Naujų narių prisirašė 17. Dabar rengiasi

prie balio. Pinigų izde turi arti \$100. Raportas priimtas.

29 *kp. Brooklyn, N. Y.* Referuoja S. Subatienė. Naujų narių per vaju prisirašė 45. Laiko kursus kas antradienį. Laike parapijos bazaro turėjo budą, kurioje pasekmingai pasižymėjo uždirbdamos virš \$600 parapijai. Izde pinigų turi \$311.00. Raportas priimtas.

30 *kp., Maspeth, L. I.*, Referuoja V. Valantiejiene. Prisirašė 15 naujų narių. Nuo kepurų balio turėjo pelno \$63. Pabaigoj gegužės iškilmingai rengiasi paminėti kuopos 4-rių metų sukaktuves. Užsisakys šv. Mišias ir visos dalyvaus in corpore. Raportas priimtas.

35 *kp., C. Brooklyn, N. Y.* Raportas prisiųstas raštu. Kuopoj narių turi 34, prisirašė 3 naujos narės. Geg. 11 d. rengia vakarėlį, kurio pusę pelno skirs parapijai. Kuopa pasigamina ženklelius ir visos narės jų įsigijo. Geg. 4 d. turėjo užsisakiusios šv. Mišias. Izde pinigų randasi virš \$30.00.

Kp. Bayonne, N. J. Referuoja O. Krušinskienė. Kuopa narių turi 20, bet dar nėra gerai susitvarkiusi. Viena narė kenksmingai elgiasi. Kviečia B. Vaškevičiutę, kad dalyvautų jų susirinkimuose ir pagalbėtų susitvarkyti. Raportas priimtas.

49 *kp., New York, N. Y.*, Referuoja K. Stasiulevičiutė. Kuopoj randasi 24 narės. Buvo užsisakiusios šv. Mišias ir buvo surengusios vakarą. Izde turi \$60. Raportas priimtas.

Komisijų raportai.

1. Kom. ištirimui del gavimo N. Y. valstijoje čarterio pareiškė, kad matėsi su advokatu, bet galutinę informaciją nesuteikė. Raportas priimtas. Kad dalyką galutinai ištirus ligi sekančio suvažiavimo, prie kom. tapo pririnkta O. Daubarienė ir B. Vaškevičiutė.

2. Kom. organizavimė naujos kuopos Blissvill, L. I., ponia V. Valantiejiene pranešė, kad buvo nuvažiavusi ten, ir kalbėjos su kaikiuriom moterim, iš kurių paaiškėjo, kad kol kas nieko nebus galima veikti. Žadėjo pasistengti surengti ten prakalbas. Raportas priimtas.

3. Pikniko komisija pranešė, kad turėjo daug triuso kol gavo vietą, "Feldman Parke" birželio 7 dienai. Įėjimas 10c. ypatai. Raportas priimtas.

Išrinkta piknikui valdyba iš sekančių

delegačių: pirm. — M. Šertvitienė, izdininkė — S. Subatienė, jai palikta gauti sau pagelbininkę. Bilietų atėmimui K. Dumblienė ir O. Daubarienė. Prie valgių: V. Valantiejiene, M. Akusevičiene ir M. Liutkevičiene. Prie "bowlingo" pažadėta gaut V. Daubarukas ir K. Dumblis. Kom. paėmimui muzikantų, pagaminimui plakatų ir bilietų: U. Mikulskienė, S. Subatienė ir K. Dumblienė.

Tvarkos prižiūrėtojos: O. Dobrovalskienė ir O. Laukaitienė.

Nutarta paimti 6 muzikantus. Bilietų kaina 50c. Vaikams su tėvais veltui. Bilietų atspausdinti 400, o plakatų 5,000.

Skundai.

Kaikurios narės skundžiasi, kad yra pilnai užsimokėjusios ir teisingi paduoti Centru antrašai, bet negauna reguliariai organo.

Pageidaut, kad Centro Valdyba kreiptų daugiau domės į tą dalyką ir labiau sutvarkytų bei prižiūrėtų tuos, nuo kurių paeina reguliaris gavimas organo.

5. Pageidaut, kad Centro Raštininkė ir izdininkė laiku išsiųstų knygas knygų peržiūrėtojom, kad jos, peržiūrėjusios, galėtų laiku prisiųsti į Seimą. Tuo budu bus išvengta nesmagumų.

6. Kaslink Centro Pirm. gerb. M. Jokubaitės laiškų V. Valantiejienei, paliečiant Centro knygas, skaitytas laiškas, gerb. C. Pirm. M. Jokubaitės O. Malakauskaitei, iš kurio paaiškėjo, kad priežastimų nesusipratimų buvo B. Vaškevičiutė. Tam dalykui užbaigti palikta O. Malakauskiutei parašyti laišką gerb. C. Pirm. M. Jokubaitei.

Pageidaut, kad sekantis suvažiavimas būtų šaukiamas paskutinę savaitę liepos mėnesy. Suvažiavimas bus 24 *kp., Brooklyn, N. Y.*

Suvažiavimas uždarytas pirm M. Šertvitienės malda 7 val. vakare.

O. Malakauskaitė,

N. Y. ir N. J. Apskr. rašt.

Moterų Judėjimas Lietuvoje.

Šiauliai. Įvykęs Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Šiaulių apskričio skyrių atstovių suvažiavimas aiškiai rodo, kaip uoliai Lietuvos moterys darbuojasi. Iš pranešimų pasirodo štai kas:

Linkuvos skyrius turi 350 narių, turi knygyną iš 1,000 knygų, prie kurio yra ir skaitykla. Joniškio skyrius turi apie 200 narių ir turto 1,000 litų vertės. Kuršėnų skyrius turi 150 narių. Radviliškio, skyrius turi 55 nares ir laiką savo viešbutį. Lygumų skyrius turi 65 nares. Pakruojaus skyrius turi 100 narių ir spaudai platinti komitetą. Šiaulių skyrius turi 165 nares ir ketina įsigyti savo viešbutį prie rengiamo įkurto krikščioniškų organizacijų biuro.

Suvažiavime pačios moterys skaitė paskaitas temose "Moteris šeimoj", "Alkoholis" pančiai ir moteris", "Moteris ir politika". Paskui kalbėtasi organizacijos reikalais ir išnešta keletas rezoliucijų svarbiais klausimais.

Telšiai. L. K. M. Dr-jos Telšių skyrius pasižymi nepaprastu gyvumu ir darbštumu. Rengia vakarus, lioterijas ir gautą pelną sunaudoja organizacijos reikalams. Be to Telšių moterų draugijos skyrius turi įsteigęs kepyklą, kuriai gerai einasi.

Mariampolė. L. K. M. Dr-jos Mariampolės skyrius pastarame savo susirinkime priėmė šią rezoliuciją:

1. Kiekviena moteris ar mergaitė, L. K. M. Dr-jos narė, stengsis, kad nei vieno žodžio nešvaraus, ku-

ris įžeistų dorą, netartų jų namuose —šeimose.

2. Šeimynos motinos, ir pavienės moterys sutvarkys sau ryte kėlimosi ir valgymo valandas ir laikysis nustatytos tvarkos.

3. Girtuokliavimas kenkia ne vien pavieniams asmenims, bet ir visuomenei, tad L. K. M. Dr-jos nariai stengsis nelaikyti savo namuose alkoholinių gėrų, jų nevartos ir stengsis kitus nuo to atkalbinėti.

4. Katalikės moterys stengsis pirkti tik pas katalikus ir pardavinėti savo prekes tik katalikams.

5. Katalikės moterys butinai įsigys sau pavieniui ar šeimose bent vieną katalikišką laikraštį.

6. Katalikės moterys savo būdai sustiprinti kas mėnuo darys tam tikrus pasiryžimus.

Raseiniai. L. K. M. Dr-jos Raseinių skyriaus susirinkime, kuriame dalyvavo daugiau kaip 200 moterų, atvykusi iš Kauno Seimo atstovė Gvildienė darė pranešimą iš Seimo darbuotės. Raseinių Moterų Dr-jos skyrius turi įsteigęs savišalpos kasą, iš kurios neturtingos moterys gauna pinigines pašelpas susirgus ar nelaimei ištikus.

Kybartai. Kybartų L. K. M. Dr-jos skyrius gyvuoja nuo 1919 m. ir pasižymi veiklumu. Daugiausia domės kreipia į švietimo ir kultūros sritį. Pernai vasarą draugija buvo įsteigus vaikų darželį, kurį lankė virš 60 vaikų. Darželį vedė mokytoja Račytė. Draugija turi didelį viešą knygyną. Šiemet buvo pakvietus iš Kauno Valstybės Teatrą atvaidinti puikų

S. Čiurlionienės veikalą „Aušros Sunus“, kuris pelno davė arti 600 litų.

Joniškis. Joniškio L. K. M. Dr. jos susirinkime, kuriame dalyvavo apie 200 narių, plačiai kalbėta apie didelį žmonių girtavimą ir išnešta toks sumanymas: girtuoklis turi but baudžiamas kalėjimu ir pinigine pabauda. Pirmą kartą radus girtą gatvėje 1 mėnesiu kalėjimo ir 50 litų, antrą kartą 2 mėn. kal. ir 100 litų, trečią kartą radus tą patį asmenį girtą gatvėje nubausti 3 mėn. kalėjimo ir 200 litų.

“Moteris”.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ.

Bijo moterų-maldininkių. Lietuvos pasieny neseniai lenkų policija sulaikė minią maldininkių (daugiausia moterų), kuri ėjo į Vilniaus Kalvariją. Girdi, maldininkų tarpe buvę ginkluotų šaulių. Dabar lenkai skleidžia daug visokių prasimanymų apie lietuvių ruošimąsi karan su Lenkija ir patys tiems savo prasimanymams tiki ir jų bijosi.

MOTERYS BOLŠEVIKIOJE.

“Kauno “Vienybė” štai kokių žinių paduoda apie moteris sovietų Rusijoje:

“Rusijoje moterys virto vieša nuosavybe, lyginai kaip koks daiktas. Apie tai praneša neabejotinos žinios. Apie tai žinios pasiekia ir per atkeliavusius iš socialistiško rojaus žmones.

“Kas mėnuo su moterim reik kontraktą pas bolševikų komisarą atnaujinti. Kas mėnuo pačią galima mainyti. Nepatiko — rinkis kitą. Praktikoje esą dar ir taip: apart sugyvenamos moters, bolševikai turi dar kokį dešimtį “pačių”. Moters ir

gi gali iš pašalies tiek “vyrų” turėti, kiek joms patinka. Apie vaikus nėr ko rupintis. Bolševikų valdžia juos savo globon paima ir bolševikišką kartą auklėja.

“Tokiems parėdymams esant, nesunku įsivaizduoti to patvirtimo laipsnį, koks pas bolševikus apsi-reiškia. Rusai abelnai nebuvo aukštos doros. Bolševikais virtus, Dievo ir prigimties įstatymus užmiršus, gyvuliškumui nėr ribų. Gyvulys yr gyvuliu, ir jį prigimtietji instinktai valdo. Bet kuomet žmogus sugyvulėja — jo gašlų patvirkimą niekas nesuvaldo. Lengva įspėti, prie ko Rusiją prives sugyvulėję bolševikai. Ištvirkimas visuomet tautai pražutį lemia”.

IŠ MOTERŲ PASAULIO.

—Neseniai Londone 19 m. p-lė Emilija Bishop paskirta metodistų bažnyčios pastorium ir gegužės 18 d. sakė pirmą savo pamokslą (K. “Darb.”).

—Anglijos moterys pasižymi naujais išradimais. Valdžios patentų biure užregistruota 50 moterų išradėjų ir paduota apie 400 aplikacijų registracijai. Išradimai daugiausia liečia namų ruošą.

—New Yorko mieste policijantėms moterims algos padidintos ligi 2,500 dol. metams.

—Ponia Myrle Cain, narys Minnesotos legislatus nuo fermerių-darbiečių partijos yra jauniausia moteris iš visų moterų esančių Suv. Valstijų legislaturese.

—Pietų Afrikos, Nyasa provincijos moterys, kuomet kalba su savo vyru, turi ant kelių klupoti.

—Iš šimto moterų Turkijoje devynio dešimts yra analfabetės, t.y. nemoka nė skaityti, nė rašyti.

NAMŲ UKIS.

PIETŲS.

Ridikėliai, Jaunieji svogunėliai, Buljonas su kiaušinių gromulėliais, Rukyto kumpio kepsnys. Naujos bulvės. Daržovių mišinys "salad".

Žemuogės grietinėje.

Kava arba Arbata.

Ridikėliai ir svogunėliai nuvalius, reikia pamerkti šaltam vandeny, kad būtų trapūs.

Buljonas.

Nuplovus apie tris svarus jautienos su kaulu, pridėti porą svogunų, celių pipirų, lapelių ir įvairių daržovių. Reikia virti apie 2½ val. Perkošt, nugriebt riebumus sukliaruot baltymą ir vėl perkošt per drobę. Laikyt karštai.

Kiaušinių gromulėliai.

Išvirt tris kiaušinius kietai. Atskirus trynius, reikia sugrūsti. Suplakus tris žalius trynius, sumaišyt drauge; gerai išminkius, pabarstyt miltų ant lentelės ir voliot į pailgus plonus pagalėlius. Supiaustyt vieno colio ilgo šmotelius, pakepint karštame svieste ir suleist į buljoną.

Rukyto kumpio kepsnys.

Sumalti porą svarų rukyto kumpio su vienu svaru šviežios kaulienos. Įpilt vieną puodelį pieno, du puodelius sausainių, porą kiaušinių, porą smulkiai sukapotų svogunų, pipirų. Suminkius daryt pailgą gabalą. Nusunkus mažą kenuką pamidorų (tomaičių) užpilti ant mėsos ir kept apie porą valandų.

Naujos bulvės.

Išvirt bulves paprastu budu,

užpilant sekančiu sosu. Ištirpinti porą šaukštų sviesto, sumaišyt vieną puodelį pieno ir virint ant mažos ugnies maišant. Apipilt bulves sosu, kuomet nešama stalan.

Daržovių mišinys.

Paprastai visos žalios daržovės, nuvalius, pamerkiama šaltame vandenyje. Vartot kietas salotų galvėles, agurkus, saldus italijoniškus pipirus, svogunus, išvirtas — žalias pupeles "string beans". Sosą užpili-mui daryti sekančiai: į porą šaukštų uksuso įpilt tris šaukštus alyvos, šaukštelį paprikos, pusę šaukštelio sausos muštardos, pusę šaukštelio juodų pipirų ir druskos. Sumaišius apipilt daržoves. Daržovių mišinys, paprastai, pasiduoda ant mažų torelkučių. Daržoves reikia supiaustyti įvairiais pavidalais. Agurkus į plonus rytinėlius, pupiles į du colių ilgio, pipirus it žiedus, salotas reikia piau-ti per pusę, paskiau. vėl į puses, svogunus ir-gi į du colių ilgio.

Žemuogės grietinėje.

Suplakt mašinėle pusę kvortos saldžios grietinės (double cream) iki pasiliks gana stipri. Numazgojus uogas vienos dėžutės, perspaust per dratinį sietą. Reikia daboti, kad nebutų sunkos; gerai yra palaikyti sietė iki nuvarvės, paskui sumaišyt su grietine ir duot sušalti, apdėjus leda is ir druska, panašiai kaip "Ice Cream". Reikia šaldyti apie tris val.

Vilija.

JUOKAI.

Bajoras ir Bažnyčios tarnas.

Vienas dievobaimingas bajoras nuėjęs į bažnyčią visuomet pasilikdavo ilgiausia melsties, kai visi žmonės jau budavo išėję. Kartą, kaip paprastai pasilikęs vienas bažnyčioje klupščias meldėsi. Bažnyčios tarnas, kuriam nusibodo laukti, kada bajoras išeis, sugalvojo šposą. Užlindęs už didžiojo altoriaus tarnas atsiliepė.

— Eik laukan, kvaily, nieko negausi!

Bajoras nusigando. Po minutes atsipeikėjęs pasijuto įžeistas ir atsistojęs tarė:

—Valia Tau Viešpatie Dieve, duoti arba neduoti, bet nevalia bajorą kvailiu vadinti. Šidlaviškė.

Kareivis ir ukininkas.

Sykį pas vieną ukininką sustojo kareivis nakvynei. Prieš sėsiant vakarienai kareivis norėjo degtinės gauti, bet ukininkas nedavė. Supykęs kareivis išsitraukė iš makšties kardą ir padėjo ant stalo, manydamas tuo pagązdinsiąs ukininką. Pamatęs tai ukininkas išėjo iš grįčios ir už valandėlės sugrįžo su didele mėšlui imti šake, kurią padėjo greta kardo.

—Ką tai reiškia? — paklausė kareivis.

— Nieko, — atsakė ukininkas, sėsdamas už stalo. — Prie didelio peilio, reikia taip-gi ir didelių šakučių. Šidlaviškė.

— Kada kilnųs linkėjimai būna didžiausia veidmainyste?

— Kada gydytojas per naujus metus linki visai šeimynai kuogeriausios sveikatos. Šidlaviškė.

Tėvas ir sunus.

Tėvas: Sudiev brangus Karoliau. Jeigu reikalaus pinigų, tai parašyk laišką.

Sunus: Ačiu, brangus tėveli. Aš jau parašiau laišką ir gatavą laikau kišenėj. Šidlaviškė.

Vyras: Kaip patinka tau knyga, apie valgių gaminimą, kurią nesenai pirkau.

Moteris: Niekam netikus. Sako, imk to, imk to, bet iš kur imti, tai nieko nesako. Šidlaviškė.

MEILĖ.

Marytė. Aš tamstos nebemyliu. **Jonas.** O kam valgai, mano atneštus saldinius?

Marytė. Nes saldinius aš labai myliu.

Gudrus atsakymas.

Jauna mergaitė vesdama ganyklon veršelj, linksmai dainuoja. Toks-jau vaikiną sutikęs ją klausia: gal tave šiandie kas pabučiavo, kad tokia linksma?

Mergina. Ar tai pabučiavimas žmogų pralinksmina?

Vaikiną. Žinoma, kad taip.

Mergina. Na, tai pabučiuok šitą mano veršelj, tai ir tamsta busi linksmas. "Garnys".